Рассмотрено	Согласовано	Утверждаю
Руководитель методического объединения учителей начальных классов	Зам. директора по УР	Директор школы
_____ Л.Н.Хазиева	_____ Д.Ф.Хуснетдинова	_____ Р.К.Саетгараева
Протокол № 1 от «26» августа 2022 г		Приказ № 86-0 от «29» августа 2022 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение

«Сармановская средняя общеобразовательная школа»

ЛИТЕРАТУРНОЕ ЧТЕНИЕ НА РОДНОМ (ТАТАРСКОМ) ЯЗЫКЕ, 2 класс

предмет, класс

Рассмотрено на заседании
педагогического совета
протокол № 1 от
«29» августа 2022 г.

2022 – 2023 учебный год

ПОЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

Рабочая программа разработана в соответствии с Законом Республики Татарстан «О государственных языках Республики Татарстан и других языках в республике Татарстан» (1 июля 2004 года); Законом Российской Федерации № 309-Ф3 (1 декабря 2007 года); Государственным стандартом общего образования татарской литературы.- Минобрнауки РТ, Казань, 2008; программы начального общего образования. Татарский и русский языки – Казань: издательство “Магариф”, 2010; концепции «Перспективная начальная школа», обеспечивающей тесное взаимодействие принципов развивающего обучения и традиционного образования; авторской программы ”Литературное чтение”. Г. М. Сафиуллина, М. Я. Гарифуллина.- Казань: образование-Время, 2011; на основании ООП НОО МБОУ «Сармановская СОШ» Сармановского муниципального района РТ, рассмотренного на педагогическом совете от 20.08.20 г., протокол № 1, утверждённого Приказом директора № 60 от 21.08.20; Положения «О структуре, порядке разработки и утверждения рабочих программ учебных курсов и предметов МБОУ «Сармановская СОШ» Сармановского муниципального района РТ», рассмотренного на педагогическом совете от 26.08.21 г., протокол № 1, утверждённого Приказом директора № 57 от 26.08.21; учебного плана МБОУ «Сармановская СОШ» на 2022-2023 учебный год.

По учебному плану общеобразовательной организации МБОУ «Сармановская СОШ» на изучение литературное чтение на родном (татарском языке) во 2 классе выделено 2 ч. в неделю (34 недели обучения), всего 68 часов в год в соответствии с применением следующих учебников: Р. Х. Ягъфарова, Р. И. Раскулова. Учебник.Учебник для 2 класса начальной общеобразовательной школы на татарском языке. В двух частях. Казан. Татарское книжное издательство, 2017 .Исходя из этого, была разработана рабочая программа, соответствующая базисному учебному плану по ФГОС НОО для школ с обучением на родном (нерусском) языке.

Примечание: В случае совпадения уроков с праздничными и каникулярными днями, программу выполнить согласно пункта 5 данного Положения

Программа работы по литературному чтению соответствует требованиям концепции” Школа России " и ФГОС второго поколения. Программа разработана с учетом требований новых образовательных стандартов , обеспечивающей тесную взаимосвязь традиционных образовательных принципов с принципами развивающего обучения.

Цель:

Формирование у учащихся первых представлений из татарской литературы, понимание, обучение пониманию и восприятию литературных произведений, совершенствование логического мышления, обогащение духовного мира.

Задачи:

Основная задача учебных занятий-формирование у учащихся навыков бегового, осознанного, художественного чтения, воспитание навыков работы с текстом и книгой. Скорость обучения-условие хорошей учебы учащихся. В процессе обучения развивается память и стабильное внимание. Ребенок быстро учится. Поэтому важным вопросом является воспитание в начальных классах интереса к чтению, приобщение к литературе как к словесному искусству.

К учебным занятиям добавляются такие задачи:

- обучение чтению и пониманию литературных произведений правильно, художественно, быстро;
- знакомство с литературными произведениями разных жанров;
- обучение раскрытию отношения автора к написанию;
- достижение эмоционально-эстетического восприятия произведения;
- развитие интеллекта, воли, чувств и духовных потребностей детей при чтении литературных произведений.;
- совершенствование навыков работы с литературным текстом, самореализации содержания текста;
- обучение детей увлекательным сюжетным произведениям; - приучать к осознанному решению проблемы в учебниках;
- умение понимать, анализировать литературное произведение;;
- умение самостоятельно читать и осваивать произведения, интерес к книге

умение использовать полученные знания.

- духовные и нравственные ценности у маленьких читателей в процессе чтения и обучения литературным произведениям

о создании представления о положительных и отрицательных качествах, добре и зле.

В рамках начального общего образования Учебный урок остается не уроком литературы, а учебным — на первом месте ставится задача повышения качества обучения.

С целью ознакомления с искусством слова, во 2 классе дается информация из литературного образования: справка об авторе, различные жанры литературы и их особенности, тема, основная мысль произведения, особенности малых жанров фольклора, сравнения, эпитета, метафоры, оживления, рифмы, строфы. Однако освоение этих терминов и умение их находить в тексте не является основной целью, они изучаются для более глубокого понимания произведения.

Надлежащий прием литературного произведения зависит от жизненного опыта ученика. Прочитанный ребенок примеряет на себя, сравнивает свое мнение, поступки с героиней произведения, создает образ в зависимости от того, как понимаешь мир, все проходит через свой опыт. Требуется время для приема, понимания произведения. Художественная глубина произведения читателю раскрывается не в первый раз, только при повторном чтении возникают новые ассоциативные связи. При организации повторного чтения задания усложняются только в том случае, когда дети растут из класса в класс с точки зрения восприятия и понимания литературного произведения.

Способ художественного чтения. Это результат глубокого понимания произведения (состояния героев, их переживаний, отношения автора к теме, содержанию, красоты написания). Сначала художественное чтение дети изучают по-учительски, затем некоторые произведения могут читать самостоятельно.

От того, что дети приобретают жизненный опыт, зависит и эффективное выполнение программы. На занятиях дети должны испытывать чувство бодрости и разочарования, ярости и отчаяния, чувство удовлетворения и волнения от работы героя произведения.

Содержание календарно-тематического плана, подготовленного для 2 класса, составляет общие навыки, которые должны быть освоены, усовершенствованы в школе, специальные знания и навыки по курсу обучения.

Основное содержание программы.

Развитие чтения и речи на уроках и внеурочно (102 часа)

1 сентября-День знаний (5ч.)

Первое сентября-начало учебного года в школах и День знаний. Близкий друг детей-произведения о школе и книге.

Родная страна, родной язык, Дорогая ты моя! (7 ч.).)

Родной язык, родина-Татарстан, Дружба народов, рассказ о кровных родственниках, проживающих за рубежом, статьи и стихи.

По полям ходит Золотой глаз (4 часа).)

Осенние работы людей. Осенняя жизнь животных и птиц. Произведения, посвященные человеческому смыслу природного мира. Экскурсия в осеннюю природу и обзор осенних изменений.

Очень люблю семью (7 ч.).)

В семье родители, бабушки и дедушки, братья и сестры, школьники и младшие-это произведения о жизни, работе, учениках, взаимоотношениях. Произведения о бабушке, маме, сестрах и их занятиях, праздниках.

Начало нравственности-красивая привычка (16 ч.)

Умение отличать хорошие общечеловеческие нравственные качества от вредных привычек, произведения, отражающие “счастье-в нравственности, богатство - в здоровье” и труд.

Если потеть-вкусно поесть (7 ч.)

Три вида человеческого труда (физический труд, умственный труд, духовный труд) - быть добрым к людям, быть милосердным к растениям и животным на своей земле, читать произведения о личном, коллективном труде, частной собственности.

Аксакал зима (6 ч.)

Зимняя природа. Зимние чтения, игры детей. Произведения о зимних делах людей, о зимней жизни животных, птиц, о том, что люди им помогают.

Не бойся! (11 ч.)

Произведения о взаимопомощи животных, птиц и людей, о помощи людям растениям.

Самые мягкие руки-руки мамы (5 ч.)

Рассказы и стихи о внимательном,заботливом отношении к мамам, бабушкам и сестрам. Женский труд в семье и на производстве.

Весна особенно удручающая... (9 ч.)

Весенние работы людей, Пробуждение весны в живом и растительном мире; первые произведения о зелени, цветах, встрече птиц, Сабантуе.

Спасибо вам, ветераны! (2 ч.)

О Дне Победы, о чувствах благодарности людей ветеранам-воинам, освободившим народы от фашистских захватчиков.

Устное народное творчество (12 ч.)

Татарские народные песни, танцевальные частушки, пословицы, загадки, ускорители, частушки и приметы. О жизни и животных, волшебные сказки, мечтательные рассказы.

Творчество известных писателей (11 ч.)

Знакомство с Габдуллой Тукаем, Мазитом Гафури, Галимзяном Ибрагимовым, Мусой Джалилем и их произведениями.

Требования к образованию, мастерству и навыкам выпускников 2 класса

1.умение правильно произносить, произносить слова в произведении, читать вслух и изнутри.
2.художественное чтение стихов.
3.выявление взаимосвязи между смысловыми частями произведения, определение и высказывание основной мысли своими словами.
4.рассказ 6-8 стихов разных авторов.
5.рассказать содержание произведений в коротких объемах.
6.волшебство и умение различать сказки о животных.
7.выразить свое отношение к главному герою произведения.
8.умение находить такие приемы, как сравнение, оживление, контраст из прочитанного произведения.
9.использование словарей.

Ученик должен знать

- 2-3 название татарской классики
- 2-3 имени современного писателя или поэта, их произведения и содержание.
- несколько произведений самого автора.
- умение читать и последовательно произносить тексты с соответствующей интонацией;
- понимание многозначности слов в текстах, их переносимости;
- умение находить изображение (образ) в тексте произведения и видеть связь с человеком;
- знание понятия "произведение", разницы в живой речи;
- освоение особенностей написания литературного произведения в виде сева, валенок, пьес;
- умение различать виды литературы, художественную литературу;
- интерес к учебникам, словарям, литературным произведениям, умение работать.

Использование полученных знаний в повседневной жизни

- определение содержания в зависимости от различных элементов книги
- выбор книги для самостоятельного чтения
- умение находить необходимую информацию из словарей

1. Тематическое планирование с учетом рабочей программы воспитания

№ п/п	Тема раздела	Модуль воспитательной программы «Школьный урок»	Кол-во часов
1	**Белем көне**	Установление доверительных отношений между педагогическим работником и его обучающимися, способствующих позитивному восприятию обучающимися требований и просьб педагогического работника, привлечению их внимания к обсуждаемой на уроке информации, активизации их познавательной деятельности; побуждение обучающихся соблюдать на уроке общепринятые нормы поведения, правила общения со старшими (педагогическими работниками) и сверстниками (обучающимися), принципы учебной дисциплины и самоорганизации;	4
2	**Туган илем, туган телем, иң кадерлем сез минем!**	Международный день жестовых языков.23.09.21 Привлечение внимания обучающихся к ценностному аспекту изучаемых на уроках явлений, организация их работы с получаемой на уроке социально значимой информацией – инициирование ее обсуждения, высказывания обучающимися своего мнения по ее поводу, выработки своего к ней отношения	5
3	**Кырлар буйлап алтын көз йөри**	Международный день детского церебрального паралича. 06.10.21 Использование воспитательных возможностей содержания учебного предмета через демонстрацию обучающимся примеров ответственного, гражданского поведения, проявления человеколюбия и добросердечности, через подбор соответствующих текстов для чтения, задач для решения, проблемных ситуаций для обсуждения в классе	4
4	**Гаиләмне бик яратам**	Применение на уроке интерактивных форм работы с обучающимися: интеллектуальных игр, стимулирующих познавательную мотивацию обучающихся; дидактического театра, где полученные на уроке знания обыгрываются в театральных постановках; дискуссий, которые дают обучающимся возможность приобрести опыт ведения конструктивного диалога; групповой работы или работы в парах, которые учат обучающихся командной работе и взаимодействию с другими обучающимися	5
5	**Әдәп башы –матур гадәт**	“День словаря”. 22.11.21 Использование воспитательных возможностей содержания учебного предмета через демонстрацию обучающимся примеров ответственного, гражданского поведения, проявления человеколюбия и добросердечности, через подбор соответствующих текстов для чтения, задач для решения, проблемных ситуаций для обсуждения в классе Международный день школьных библиотек.25.10.21 Привлечение внимания обучающихся к ценностному аспекту изучаемых на уроках явлений, организация их работы с получаемой на уроке социально значимой информацией – инициирование ее обсуждения, высказывания обучающимися своего мнения по ее поводу, выработки	10

		своего к ней отношения	
6	**Тирләп эшләсәң-тәмләп ашарсың**	День Героев Отечества.09.12.21 Использование воспитательных возможностей содержания учебного предмета через демонстрацию обучающимся примеров ответственного, гражданского поведения, проявления человеколюбия и добросердечности, через подбор соответствующих текстов для чтения, задач для решения, проблемных ситуаций для обсуждения в классе	6
7	**Аксакал кыш**	Включение в урок игровых процедур, которые помогают поддержать мотивацию обучающихся к получению знаний, налаживанию позитивных межличностных отношений в классе, помогают установлению доброжелательной атмосферы во время урока	5
8	**Курыкма,тимим**	День полного освобождения Ленинграда от фашисткой блокады (1944 год). 27.01.22 Использование воспитательных возможностей содержания учебного предмета через демонстрацию обучающимся примеров ответственного, гражданского поведения, проявления человеколюбия и добросердечности, через подбор соответствующих текстов для чтения, задач для решения, проблемных ситуаций для обсуждения в классе	7
9	**Иң йомшак куллар-әни куллары**	Включение в урок игровых процедур, которые помогают поддержать мотивацию обучающихся к получению знаний, налаживанию позитивных межличностных отношений в классе, помогают установлению доброжелательной атмосферы во время урока; организация шефства мотивированных и эрудированных обучающихся над их неуспевающими одноклассниками, дающего обучающимся социально значимый опыт сотрудничества и взаимной помощи	4
10	**Яз бигрәк шук икән...**	Использование воспитательных возможностей содержания учебного предмета через демонстрацию обучающимся примеров ответственного, гражданского поведения, проявления человеколюбия и добросердечности, через подбор соответствующих текстов для чтения, задач для решения, проблемных ситуаций для обсуждения в классе	7
11	**Рәхмәт сезгә,ветераннар**	Привлечение внимания обучающихся к ценностному аспекту изучаемых на уроках явлений, организация их работы с получаемой на уроке социально значимой информацией – инициирование ее обсуждения, высказывания обучающимися своего мнения по ее поводу, выработки своего к ней отношения	2
12	**Халык авыз иҗаты**	День местного самоуправления. 21.04.22 Включение в урок игровых процедур, которые помогают поддержать мотивацию обучающихся к получению знаний, налаживанию позитивных межличностных отношений в классе, помогают установлению доброжелательной атмосферы во время урока	5
13	**Күренекле әдипләребез иҗаты**	Использование воспитательных возможностей содержания учебного предмета через демонстрацию обучающимся примеров ответственного, гражданского поведения, проявления человеколюбия и добросердечности, через подбор соответствующих текстов для чтения, задач для решения, проблемных ситуаций для обсуждения в классе	4

Каралды
Башлангыч сыйныф укытучыларының
мәктәп методик берләшмә җитәкчесе
_____/Хазиева Л.Н./
Беркетмә № 1
«26» август 2022ел.

Килешенгән
Укыту эшләре буенча
директор урынбасары
_____/Хөснетдинова Д.Ф./

Раслыйм
Мәктәп директоры
_____ Сәетгәрәева Р.К.
№ 86-О боерык
«29» август 2022ел

ТР Сарман муниципаль районы муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе
«Сарман урта гомуми белем бирү мәктәбе» башлангыч белем бирү укытучысы

2нче сыйныф өчен туган (татар) телдә әдәби укудан

ЭШ ПРОГРАММАСЫ

Каралды
Мәктәп педагогик советы
утырышы беркетмәсе № 1
«29» август, 2022ел

2022 – 2023 нче уку елы

АҢЛАТМА ЯЗУЫ

“ Әдәби уку” фәненнән эш программасы Россия Федерациясенең мәгариф турында Федераль Законы, № 273 – ФЗ, декабрь, 2012; Татарстан Республикасының “Мәгариф турында” гы Законы 22.07.2013 №68; Татарстан Республикасының “Татарстан Республикасының дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасындагы башка телләр турында” гы Законы, № 443 РТ, 18.07. 2004; Татар әдәбиятыннан гомуми белем бирүнең дәүләт стандартына.- ТР Мәгариф һәм фән министрлыгы, Казан, 2008; Башлангыч гомуми белем бирү программаларына.Татар һәм рус телләре– Казан: “Мәгариф” нәшрияты, 2010.; «Сарман гомуми урта белем бирү мәктәбе» муниципаль белем бирү бюджет учреждениесенең 2022-2023 нче уку елына укыту планына нигезләнеп эшләнде.

Укыту-методик чаралар:

1.Р.Х.Ягьфәрова, Р.И.Раскулова. Уку китабы.Татар телендә башлангыч гомуми белем бирү мәктәбенең 2 нче сыйныфы өчен дәреслек. Ике кисәктә. Казан. Татарстан китап нәшрияты, 2012.

Максат:

Укучыларда татар әдәбиятыннан беренчел мәгүлүматләр, күзаллау булдыру, әдәби әсәрләрне аңларга һәм кабул итәргә өйрәтү,логик фикерләү сәләтен камилләштерү, рухи дөньяларын баету.

Бурычлар:

Уку дәресләренең төп бурычы- укучыларда йөгерек, аңлы, сәнгатьле уку күнекмәләрен булдыру, текст һәм китап белән эшләү осталыгы тәрбияләү. Уку тизлеге-укучыларның яхшы укуына шарт булып тора. Уку барышында хәтер һәм тотрыклы игътибар үсеш ала. Күп укыган бала тиз укый. Шуңа күрә башлангыч класста китап укуга һәвәслек тәрбияләү, әдәбиятны сүз сәнгате буларак кабул итәргә өйрәтү мөһим мәсьәлә булып тора.

Уку дәресләренә мондый бурычлар өстәлә:

-әдәби әсәрләрне дөрес, сәнгатьле, тиз укырга һәм аңларга өйрәтү;
-төрле жанрдагы әдәби әсәрләр белән таныштыру;
- авторның язылганга мөнәсәбәтен ачарга өйрәтү;
-әсәрне эмоциональ-эстетик кабул итүенә ирешү;
-әдәби әсәрләрне укыганда, балаларның акылын, ихтыярын, хисләрен һәм рухи ихтыяҗларын үстерү.;
-әдәби текст белән эшләү, текст эчтәлеген үз сүзләре белән сөйләү күнекмәсе камилләштерү;
-балаларга мавыктыргыч сюжетлы әсәрләр укыту;
-дәреслекләрдәге проблеманы үзе белеп, аңлап чишәргә күнектерү;
-белем алу күнекмәләре булдыру әдәби әсәрне аңлый, анализлый белү;
-мөстәкыйль рәвештә әсәрләрне укырга һәм үзләштерергә күнектерү, китапка кызыксыну булдыру,алган белемне куллана белү.
-әдәби әсәрләрне уку һәм өйрәтү барышында нәни укучыларда рухи һәм әхлакый кыйммәтләр хакында, уңай һәм тискәре сыйфатлар, яхшылык һәм яманлык турында күзаллау булдыру.

Башлангыч гомуми белем бирү кысаларында уку дәресе әдәбият дәресе түгел, уку дәресе булып кала — беренче урында уку сыйфатын үстерү бурычы куела.

Сүз сәнгате белән таныштыру максатыннан, 2нче сыйныфта әдәбият белеменнән мәгълүматлар бирелә: автор турында белешмә, әдәбиятның төрле жанрлары һәм аларның үзенчәлекләре, әсәрнең темасы, төп фикере, фольклорның кече жанрлары үзенчәлекләре, чагыштыру, эпитет, метафора, җанландыру, рифма, строфа. Ләкин бу терминнарны үзләштерү һәм аларны текстан таба белү төп максат түгел, алар әсәрне тирәнрәк аңлау өчен өйрәнеләләр.

Әдәби әсәрне тиешенчә кабул итү укучының тормыш тәҗрибәсенә бәйле. Укылганны бала үзенә үлчәп карый, үз фикерен, эш-кыланышларын әсәр героеныкы белән чагыштыра, дөньяны ничек аңлавына карап, образ тудыра, барысын үз аңы, үз тәҗрибәсе аша уздыра. Әсәрне кабул итү, аңлау өчен вакыт таләп ителә. Укучыга әсәрнең сәнгати тирәнлеге беренче тапкыр укыганда ачылмый, кабат укыганда гына яңа ассоциатив бәйләнешләр туа. Кабат укуны оештырганда, биремнәр катлаулана Шул очракта гына балалар әдәби әсәрне кабул итү һәм аңлау ягыннан сыйныфтан сыйныфка үсәләр.

Сәнгатьле уку — әсәрне аңлау ысулы. Ул — әсәрне (геройларның халәтен, аларның кичерешләрен, авторның темага, эчтәлеккә мөнәсәбәтен, язылганның матурлыгын) тирәнтен аңлау нәтиҗәсе. Башта сәнгатьле укырга балалар укытучыга охшатып кабатлап өйрәнәләр, соңыннан кайбер әсәрләрне мөстәкыйль рәвештә сәнгатьле укый алалар.

Программаны нәтиҗәле үтәү дә балаларның тормыш тәҗрибәсе туплавына бәйле. Дәресләрдә балалар күңел үсү һәм кәеф китү, ярсу һәм өметсезлек, канәгатьлек хисе һәм кызыклы фикер яки әсәр героеның эшләгән эшеннән күңел булу тойгыларын кичерергә тиеш.

2 нче класс өчен әзерләнгән календарь-тематик планның эчтәлеген мәктәптә үзләштерелергә, камилләштерелергә тиешле гомум күнекмәләр, укырга өйрәту курсы буенча махсус белем һәм күнекмәләр тәшкил итә.

Сәгатьләр саны:

Программа атнага **2** сәгать исәбеннән **68** сәгатькә (**34** уку атнасы) исәпләнеп төзелгән.

Программаның төп эчтәлеге.

Дәрестә һәм дәрестән тыш уку һәм сөйләм үстерү (68 сәгать)

1 сентябрь- Белем көне (4 сәг.)

Беренче сентябрь - мәктәпләрдә уку елы башлану һәм Белем көне. Балаларның якын дусты мәктәп һәм китап турындагы әсәрләр.

Туган илем, туган телем, иң кадерлем сез минем! (5 сәг.)

Туган тел, Ватаным Татарстан, халыклар дуслыгы, чит-ят җирләрдә яшәгән кан кардәшләребез турында язылган хикәя, мәкалә һәм шигырьләр.

Кырлар буйлап алтын көз йөри (4 сәг.)

Кешеләрнең көзге эшләре. Хайван һәм кош-кортларның көзге тормышы. Табигать дөньясына кешеләрнең мәнәсәбәтенә багышланган әсәрләр. Көзге табигатькә экскурсия һәм көзге үзгәрешләрне күзәтү.

Гаиләмне бик яратам (5 сәг.)

Гаиләдә әти-әни, әби-бабай, абый-апалар, мәктәп укучылары һәм кечкенәләрнең яшәешләре, эшләре, укучылары, үзара мәнәсәбәтләре турындагы әсәрләр. Әби, әни, апалар һәм аларның эш-шөгыльләре, бәйрәмнәре турында әсәрләр.

Әдәп башы -матур гадәт (10 сәг.)

Гомумкешелеккә хас яхшы әдәп-әхлак сыйфатларын начар гадәтләрдән аера белергә, “бәхет - әдәп-әхлакта, байлык – сәламәтлектә” һәм хезмәттә булганны сурәтләүче әсәрләр.

Тирләп эшләсәң- тәмләп ашарсың (6 сәг.)
Кеше хезмәтенең өч төре дә (физик хезмәт, акыл хезмәте, рухи хезмәт) кешеләргә игелекле булу, узең яшәгән җирдә үсемлек һәм тереклекләргә мәрхәмәтле, шәфкатьле булу, шәхси, күмәк хезмәт, хосусый милек турындагы әсәрләрне уку.
Аксакал кыш (5 сәг.)
Кышкы табигать. Балаларның кышкы уку, уеннары. Кешеләрнең кышкы эшләре, хайван, кош-кортларның кышкы тормышы, кешеләрнең аларга ярдәм итүләре турындагы әсәрләр.
Курыкма тимим! (7 сәг.)
Хайван, кош-кортларның үзара һәм кешеләргә ярдәме, кешеләрнең үсемлекләргә булышуы турындагы әсәрләр.
Иң йомшак куллар-әни куллары (4 сәг.)
Әниләр,әбиләр,һәм апалар, аларга игътибарлы, кайгыртучан мөнәсәбәт турында хикәя һәм шигырьләр. Семьяда һәм производствода хатын-кызлар хезмәте.
Яз бигрәк шук икән... (7 сәг.)
Кешеләрнең язгы эшләре, язын тереклек һәм үсемлекләр дөньясының уянуы; беренче яшеллекләр, чәчәкләр, кошларны каршылау, Сабан туе турындагы әсәрләр.
Рәхмәт сезгә, ветераннар! (2 сәг.)
Җиңү көне, фашист илбасарларыннан халыкларны азат иткән сугышчы ветераннарга кешеләрнең рәхмәт хисләре турында әсәрләр.
Халык авыз иҗаты (5 сәг.)
Татар халык җырлары, бию такмаклары, мәкаль, табышмак әйтешү, тизәйткеч, такмаза һәм сынамышлар.Тормыш һәм хайваннар турында, тылсымлы әкиятләр, хыялый хикәятләр.
Күренекле әдипләребез иҗаты (4 сәг.)
Габдулла Тукай, Мәҗит Гафури, Галимҗан Ибраһимов, Муса Җәлил һәм аларның әсәрләре белән таныштыру.

2 нче сыйныфны тәмамлаган укучыларның белеменә, эш осталыгына һәм күнекмәләренә булган таләпләр

1. Әсәрдәге сүзләрне дөрес итеп әйтеп,кычкырып һәм эчтән укый белү.
2. Шигырьләрне сәнгатьле итеп уку.
3.Әсәрнең мәгънәви кисәкләре арасында бәйләнешләрне ачыклау, төп фикерне билгеләү һәм аны үз сүзләрен белән әйтеп бирү.
4. Төрле авторларның 6-8 шигырен яттан сөйләү.
5. Кыска күләмле әсәрләрнең эчтәлеген сөйләү.
6. Тылсымлы һәм хайваннар турындагы әкиятләрне аера белү.
7. Әсәрдәге төп гейрога үз мөнәсәбәтеңне белдерү.
8.Укылган әсәрдән чагыштыру, җанландыру, контраст кебек алымнарны таба белү.
9. Сүзлекләрдән файдалану.

Укучы белергә тиеш
-2-3 татар классигының исемен
-2-3 хәзерге заман язучысы яки шагыржнең исемен,алар язган әсәрләрне һәм әсәрнең эчтәлеген.

-баланың үзенә иң ошаган авторның берничә әсәрен.
-тиешле интонация белән текстларны аңлап укый һәм укыганны үз сүзләре белән эзлекле итеп сөйли белүе;
-текстлардагы сүзләрнең күп мәгънәле, күчерелмә мәгънәдә булуларын аңлата алу;
-сурәтне (образны) әсәр текстында таба һәм кеше белән бәйләнешен күрә белү;
-"әсәр" төшенчәсен, җанлы сөйләмнән аермасын белү;
-әдәби әсәрнең чәчмә, тезмә,пьеса рәвешендә язылуы үзенчәлекләрен үзләштергән булу;
-әдәбиятның төрләрен, матур әдәбиятны аера белү;
-китаплар дәреслекләр, сүзлекләр, әдәби әсәрләр белән кызыксыну, эшли белү күнекмәләре булу.

Алынган белемнәрне көндәлек тормышта куллану

-китапның төрле элементларына карап, эчтәлеген билгеләү
-мөстәкыйль рәвештә уку өчен китап сайлау
-сүзлекләрдән кирәкле мәгълүматны таба белү

Әдәбият:
Дәреслекләр:

1. Р.Х.Ягъфарова , Р.И.Раскулова.Уку китабы. Татар телендә башлангыч гомуми белем бирү мәктәбенең 2 нче сыйныфы өчен дәреслек. Ике кисәктә.Казан.Татарстан китап нәшрияты, 2012

Календарь-тематик план

№	Дәреснең темасы	Үткәрү вакыты	
I.	**Белем көне - 4**	План	Факт
1.	Дәрдемәнд ".Балалар, әйдә мәктәпкә! " Г.Тукай "Кырлайдагы икенче көз" Г.Тукай "Сабыйлар җыры"	5.09.	5
2.	М.Галиев. "Сентябрь"Г.Ахунов. "Беренче укытучым"	7.09.	7
3.	Батулла. "Вәлия" хикәясе	12.09.	
4.	М.Гафури "Ана теле", М.Рәфыйков "Ишгилде"хикәясе Теманы йомгаклау	14.09	
II.	**Туган илем, туган телем, иң кадерлем сез минем!- 5 сәг.**		
5.	Ш.Галиев"Җирдә миңа ни кирәк?" Э Мөминова "Туган телем"	19.09.	
6.	"Нинди ул Татарстан?" Р.Рәкыйпов. "Мин яратам сине, Татарстан!" шигыре	21.09.	

7.	Р.Камалов ”Казан -Татарстанның башкаласы”, “Ватан” хикәясе	26.09	
8.	Г.Галиев.Ык нинди елга соң ул? Ш.Галиев.Балачак әтәчләре чакыра	28.09.	
9.	*Кл. тыш уку*“Туган телем-татар теле”, “Ватаным- Татарстан”	3.10	
III.	**Кырлар буйлап алтын көз йөри- 4 сәг**		
10.	Г.Тукай” Көз” , Г. Галиев”Җимеш бакчасында”	05.10.	
11.	М.Гафури “Хушыгыз кыр казлары!” Г.Хәсәнов”Озакламык кар явар...” шигырьләре	10.10.	
12.	С.Сүнчәләй ”Күңелсез көз”, К.Тәхау. “Көзге урман” хикәяләре	12.10.	
13.	Г.Рәхим “Көз йөри” З.Нури “Көзне көткәндә” хикәяләре Теманы йомгаклау	17.10.	
IV.	**Гаиләмне бик яратам- 5 сәг**		
14.	М.Җәлил “Бишек җыры”, И.Гази. “Синең әниең” хикәясе	19.10.	
15.	Х.Халиков ” Без ничәү?” Р.Мингалимов. “Канатларың булса... М.Әхмәтҗанов.” Кирәк” шигыре	24..10	
16.	Г.Рәхим “Дүрт малай һәм дүрт әти” комедиясе	26.10.	
17.	Р.Мингалим “Иң зур кеше”, “ Су иясе”. *Серб халык әкияте*	2 четв 7.11	
18.	Теманы йомгаклау. Кл. тыш уку. Безнең тату гаилә	9.11.	
V.	**Әдәп башы – матур гадәт-10 сәг**		
19.	Л.Шәех.Уңай сыйфатлар. К.Насыйрри.Тәрбия китабы	14.11.	
20.	Х.Халиков. Хәерле иртә!Ә.Бикчәнтәева. Өстәл янында	16.11.	
21.	З.Әхмәров. Шулай да булгалый. Р.Ишморатова. Яңа чана.	21.11.	
22.	Ф.Яруллин.Хикмәтле сүз. Т.Миңнуллин.Рәхмәт	23.11.	
23.	З. Әхмәров “Әләкче”,”Ай-хай” хикәяләре	28.11.	
24.	Н.Каштанов. Ярдәм	30.11.	
25.	Р.Вәлиева. Үсмәгән әле ул	05.12.	
26.	Ф.Яруллин.Кояштагы тап	07.12.	
27.	Дәрдемәнд. Өч угыл. А.Шамов. Ипи кадере	12.12.	
28.	Теманы йомгаклау. Кл.тыш уку“Әдәплеләр иленә сәяхәт”	14.12.	
VI.	**Тирләп эшләсәң – тәмләп ашарсың- 6 сәг**		
29.	М.Гафури. Балалар эше И. Туктар. Нилектән икән?	19.12.	
30.	Ш. Галиев. Уң кул белән Сул кул Ялкау малай.*Татар халык әкияте*	21.12.	
31.	Г. Бәширов. Үзебез карап үстерәбез	3 четв. 9.01.	

32.	Бүләк кемгә? (әкият)	11.01.	
33.	Г. Хисамов. Үз юлыңа чыктың, хуш, балам!	16.01	
34	Ф.Яруллин.Кайчы һәм Энә.Р.Төхфәтуллин. Каз өмәсендә. Теманы йомгаклау	18.01	
VII.	**Аксакал кыш-5 сәг.**	23.01	
35.	Б. Рәхмәт .Кыш килде. Г. Бәширов. Чана шуу	25.01	
36.	Җ.Тәрҗеманов. Һай, кыш бабай... К.Ушинский. Кыш ачуланды	30.01	
37.	Р.Корбан. Суык көндә.И.Туктар. Җем-җем!..Чвик!	1.02	
38.	Җ.Дәрзаман Яңа чана яңа шул.	6.02	
39.	Аксакал кыш” темасын йомгаклау. Кл. тыш уку.”Исәнме кыш”	8.02	
VIII.	**Курыкма, тимим!-7 сәг**		
40.	Р.Файзуллин. Кызыл китап. Ә.Баян. Рәхмәт өчен түгел.	13.02	
41.	М.Рәфыйков. Көчек. Г.Хәсәнов .Куян	15.02	
42.	Ш.Галиев. Кеше урман кисә...Ә.Бикчәнтәева. Сөйкемсез песи. К. Тәхау . Кошларга ярдәм итик	20.02	
43.	Үкенеч Ә.Баян	22.02	
44.	Р.Хафизова. Күңел күзе	27.02	
45.	Г.Сабитов. Югалган йолдыз. Г. Бәширов. Исраф	1.03	
46.	“Курыкма, тимим!” темасын йомгаклау.	6.03	
IX.	**Иң йомшак куллар- әни куллары- 4 сәг**		
47.	Р. Миңнуллин . Әни кирәк!С.Рәхмәтуллин. Дәү әни. В.Осеева. Дүрт кыз	8.03	
48.	К.Булатова. Әниемнең кызы юк бит. И. Туктар. Өлгер. Р.Вәлиев. Кояш кебек	13.03	
49.	Й. Шәрәпова .Тылсымлы елмаю	15.03	
50	“Иң йомшак куллар- әни куллары” темасын йомгаклау.Кл. тыш уку. “Әнием минем”	20.03	
X.	**Яз бигрәк шук икән - 7 сәг**		
51	Ә.Бикчәнтәева. Март аенда. К. Маховский. Язгы авазлар	4 четв. 22.03	
52	Б.Рәхмәт. Яз килә. Ә.Бикчәнтәева. Апрель ае.	3.04	
53	Ф.Хөсни. Авылда яз. Ә.Кари. Минем кунагым	5.04	
54	Г.Хәсәнов. Беренче күк күкрәү.	10.04	
55	Г.Афзал. Язгы яңгыр. Г.Тукай. Баланың ата-анасын сөюе.	12.04	
56	М.Рәфыйков. Илһам авазы. Э.Мөэминова. Сабантуй	17.04	
57	“Яз бигрәк шук икән” темасын йомгаклау. Кл. тыш уку. Язгы табигать	19.04	
XI.	**Рәхмәт сезгә, ветераннар!-2 сәг**		
58	Э.Мөэминова .Моңсу бәйрәм. М.Мәһдиев. Дәү әти.	24.04	
59	Х.Халиков. “Буыннардан-буыннарга...”Һәйкәл.	26.04	
XII.	**Халык авыз иҗаты-5 сәг.**		
60	Санамышлар,эндәшләр, тизәйткечләр,такмаклар	3.05	

61	Табышмаклар,мәкальләр һәм әйтемнәр	8.05	
62	Әкиятләр.Зөһрә кыз.Татар халык әкияте. Карт һәм су анасы. Нугай халык әкияте.	10.05	
63	Татулык. Чечен әкияте. Күгәрчен белән кырмыска. Индонезия әкияте.	15.05	
64	Аждаһа. Инглиз әкияте. “Халык авыз иҗаты” темасын йомгаклау	17.05	
XIII.	**Күренекле әдипләребез иҗаты-4 сәг**		
65	Г.Тукай иҗаты.Туган авыл. Сөткә төшкән тычкан. Ай һәм Кояш	22.05	
66	М.Гафури .Кыр казы. Балалар һәм китап	24.05	
67	Г.Ибраһимов. Кызыл чәчәкләр	29.05	
68	М.Җәлил. Имән. Чишмә.	31.05	

Әдәбият исемлеге

1.Р.Х. Ягъфарова, Р.И. Раскулова. Уку китабы. Татар телендщбашлангыч гомүми белем бирү мәктәбенең 2нче сыйныф өчен дәреслек. 2 кисәктә. Казан. Татарстан китап нәшрияты, 2012
Укытучылар өчен методик кулланма.
С. Г. Вагыйзов “Кызыклы грамматика” (Казан “Мәгариф” 2012)